

Sporočilo za javnost Agencije Evropske unije za temeljne pravice

Dunaj/Bruselj, 2. junija 2015

Hude oblike izkoriščanja delovne sile morajo postati popolnoma nesprejemljive, pravi študija agencije FRA

Potrošniki se pogosto ne zavedajo, da so morda hrano, ki jo jedo, ali oblačila, ki jih kupijo, proizvedli ljudje, ki delajo v razmerah hudega izkoriščanja delovne sile. Novo poročilo Agencije EU za temeljne pravice (FRA) kaže, da so delavci, ki se gibljejo ali priseljujejo v EU, čeprav ima EU vzpostavljeno zakonodajo, ki prepoveduje nekatere hude oblike izkoriščanja delovne sile, v nevarnosti, da postanejo žrtve tega pojava. Vendar se kaznivo dejanje zaposlovanja delavca migranta pod izjemno izkoriščevalskimi delovnimi pogoji v nekaterih državah članicah kljub temu v najhujšem primeru kaznuje z manj kot dveletno zaporno kaznijo, tj. kaznijo, ki ne odraža resnosti zadevnih kršitev temeljnih pravic.

„Izkoriščanje delavcev, ki so jih gospodarske in socialne razmere prisilile v delo pod neustreznimi delovnimi pogoji, je nesprejemljivo,“ pove začasni direktor agencije FRA [Constantinos Manolopoulos](#). *„Gre za razširjen problem, v zvezi s katerim moramo nujno ukrepati, da ga zaustavimo. Države članice EU si morajo bolj prizadevati za spodbujanje prepričanja, da so hude oblike izkoriščanja delovne sile popolnoma nesprejemljive, ter sprejeti ukrepe za učinkovitejše spremljanje razmer in kaznovati storilce kaznivih dejanj.“*

Novo poročilo agencije FRA je prvo takšno poročilo, ki celovito obravnava vse oblike kaznivih dejanj izkoriščanja delovne sile v EU, ki prizadenejo delavce, ki se gibljejo ali priseljujejo v EU. Ugotovitve kažejo, da je kaznivo izkoriščanje delovne sile precejšnje v številnih gospodarskih panogah, zlasti v kmetijstvu, gradbeništvu, hotelirstvu in gostinstvu, pri delu v gospodinjstvu ter v proizvodnji, pri čemer so storilci kaznivih dejanj izpostavljeni majhnemu tveganju kazenskega pregona ali plačila odškodnine žrtvam. Takšne razmere ne škodijo samo žrtvam, temveč širše ogrožajo tudi delovne standarde.

Čeprav izkoriščani delavci prihajajo iz različnih krajev sveta in gospodarskih panog, imajo pogosto veliko skupnega, kot so na primer zelo nizke plače – včasih celo 1 EUR na uro ali manj – in 12-urni ali daljši delavnik šest ali celo sedem dni v tednu. Pomemben dejavnik, ki prispeva k sedanji razširjeni nekaznovanosti, je nezadostno prijavljanje kaznivih dejanj s strani žrtev, ki kaznivega dejanja sploh ne morejo prijaviti ali pa se ne želijo izpostavljati zaradi strahu pred izgubo službe.

Agencija FRA je v poročilu navedla naslednje predloge za izboljšanje stanja:

- Države članice EU morajo zagotoviti celovit in učinkovit sistem inšpekcij na delovnem mestu, za katerega bo na voljo dovolj virov.
- Vzpostaviti je treba tesno sodelovanje med policijo, državnimi tožilci in nadzornimi organi, kot so delovni inšpektorati, službe za pomoč in združenja delodajalcev, tudi v mednarodnem okviru, da bi se izboljšala učinkovitost preiskovanja primerov hudih oblik izkoriščanja delovne sile.
- Okrepiti je treba dostop žrtev do pravnega varstva, na primer z več prizadevanji za ozaveščanje žrtev o pravicah, ki jih imajo, že pred prihodom in po prihodu v državo EU, kjer delajo.
- Nacionalni organi morajo vzpostaviti zaupanje ter zagotoviti varnost, zaščito in varstvo, da bi izkoriščane delavce spodbudili k poročanju o svojih izkušnjah,

delovni inšpektorati in policija pa bi morali tesneje sodelovati in zagotoviti, da se ugotovijo primeri hudih oblik izkoriščanja delovne sile, kjer koli se pojavijo.

- Zasebna podjetja in nacionalne organe pozivamo, naj prenehajo podpirati izkoriščanje delovne sile s sklepanjem pogodbenih del ali oddajanjem del v podizvajanje podjetjem, ki so vključena v izkoriščanje delavcev.
- Potrošniki morajo biti obveščeni o tem, da je bil izdelek ustvarjen ali da je bila storitev ponujena na podlagi hudega izkoriščanja delovne sile, na primer prek sistema certificiranja izdelkov ali zaščite izdelkov z blagovno znamko v podjetjih, ki spoštujejo pravice delavcev.

Celotno poročilo je na voljo v gradivu za javnost:

[Hude oblike izkoriščanja delovne sile](#)

Publikacije agencije FRA o povezanih vprašanjih je mogoče najti na spodnjih povezavah:

[Victims of crime in the EU: the extent and nature of support for victims](#) (report)

[Fundamental rights at Europe's southern sea borders](#) (report)

[Migrants in an irregular situation employed in domestic work: Fundamental rights challenges for the European Union and its Member States](#) (report)

[Criminalisation of migrants in an irregular situation](#) (paper)

[Legal entry channels to the EU](#) (paper)

Za več informacij se obrnite na službo za odnose z mediji pri agenciji FRA:

media@fra.europa.eu

Tel. +43 158030642

Sporočilo urednikom:

- Terenske raziskave za to poročilo so bile izvedene v 21 državah EU, medtem ko je raziskovanje pravnega in institucionalnega okvira hudih oblik izkoriščanja delovne sile potekalo v 28 državah članicah.
- Agencija FRA je izvedla 616 strokovnih razgovorov s skupinami strokovnjakov, ki delujejo na področju izkoriščanja delovne sile, vključno z delovnimi inšpektorati, policijo, sodniki, predstavniki delavcev in delodajalcev, nacionalnimi strokovnjaki za politiko in osebjem agencij za zaposlovanje.
- Za to poročilo niso bili opravljeni razgovori z žrtvami. Vendar bo agencija FRA kmalu začela delo v okviru nadaljevalnega projekta, pri čemer bodo opravljeni razgovori z delavci, ki so bili že izkoriščani v EU ali so v nevarnosti, da bodo izkoriščani.
- Naloga agencije FRA je zagotoviti svetovanje na podlagi dokazov nosilcem odločanja na ravni EU in nacionalni ravni ter s tem prispevati k bolj premišljeni in usmerjeni politiki na področju temeljnih pravic.